

Iepazīsti sevi Ziemeļlatgalē!

BIEDRĪBA "RITINEITIS" realizē projektu "Iepazīsti sevi Ziemeļlatgalē!", kura mērķis ir stiprināt un nodrošināt atbalstu Ziemeļlatgales iedzīvotāju pilsoniskās līdzdalības pasākumiem un veicināt biedrību un aktīvo kopienu sadarbību.

Atslēgomas - demokrātija, iedzīvotāju līdzdalība, laba pārvaldība un atklātība.

Instrumenti mērķa sasniegšanai - aktivitātes, apmācības, kampaņas, iniciatīvas, kas vērstas uz sabiedrības izpratnes par demokrātiju lēmumu pieņemšanas procesā paaugstināšanu.

Projekta īstenošanas periods no 2020.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 1.martam.

Kopējais projekta finansējums: 104 979,20 EUR.

Balvu pilsētas dzimšanas dienā. 2020.gada februārī, kad Balvi svin dzimšanas dienu, draugu grupa devās pārgājienā pa pilsētu. Organizatore Maruta Castrova aicināja piebiedroties bijušos pilsētas vadītājus, bet atsaucās tikai Dzintars Putniņš un Juris Annuškāns.

"...ja ir iedvesma, nav vērts gaidīt dienas gaismu, jo tā nokauj sapņus"

Projekta vadītāja **MARUTA CASTROVA:**

-2019.gadā, Zvaigznes dienā, radās izaicinājums sev un draugiem: izstaigāt Ziemeļlatgales kultūrvides takas un satikt cilvēkus dažādās kopienās. Izveidoju WhatsApp draugu grupu "Ejam", kuri bija apņēmības pilni ieraudzīt katra pagasta vietai raksturigo, satikt cilvēkus, noskaidrot viņu redzējumu, mērķus, vajadzības vai vienkārši saturīgi pavadīt brīvo laiku.

Līdz ārkārtas situācijai valstī domubiedru grupa ar vairāk nekā 20 dalībniekiem paspēja veikt pārgājienus desmit pagastos - ieraudzīt unikālo dabas, kultūrvēstures bagātību, īpašo koloritu kopienā un sociālo situāciju. Daudzi no viņiem šos pagastus apmeklēja pirmo reizi. Katra vieta mūs pārsteidza ar energiskiem, interesantiem un zinošiem cilvēkiem, gardu zupu un neparastiem stāstiem. Iepazīstot vietējo iedzīvotāju pilsoniskās un kultūras aktivitātes, izbaudījām katra pagasta demokrātiju, iedzīvotāju līdzdalību, labu pārvaldību un atklātību. Pārsteidza sakoptība un enerģījas pilnie kopienas cilvēki Rugājos, Žīguros, Krišjānos, Vīksnā, Balvos, arī sāpuj pilnie stāsti Kupravā par pēdējā vilcienu pavadīšanu.

Šādas izmaiņas dzīļi ietekmē cilvēkus un to, kā viņi risinā dzīves izaicinājumus. Vēl ir daudz darāmā, taču sākotnējie rezultāti iedrošina, un es priecājos par iespēju turpināt izpēti, nu jau ar aktivitātēm, kas pārtapušas projektā "Iepazīsti sevi Ziemeļlatgalē!".

2020.gada 29.jūlijā Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu 2014.-2021.gadam Aktīvo iedzīvotāju fonda Latvijā programmā "Demokrātijas kultūra" tika iesniegts biedrības "RITINEITIS" projekts "Iepazīsti sevi Ziemeļlatgalē!".

Projekta gaitā paredzētas šādas aktivitātes:

- "Ziemeļlatgales NVO platformas "Mēs novadā šodien - rīt" izveide un darbības nodrošināšana;
- "Ziemeļlatgales iedzīvotāju iniciatīvas aktīvai līdzdarbībai un pilsoniskai aktivitātei "Iepazīsti sevi Ziemeļlatgalē!" Balvu, Viļakas, Rugāju, Baltinavas un Kārsavas novados;
- Informatīvās kampaņas "Demokrātija un kultūra";
- Pilsoniskās izglītības pasākumu cikls "Par un ap demokrātiju";
- Labās prakses piemēri;
- Ziemeļlatgales NVO ikgadējs pasākums "Sprēslīca".

Aktīvo iedzīvotāju fonds ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) un Norvēģijas grantu programma, kuras darbībai finansējums piešķirts 15 Eiropas valstis: Bulgārijā, Čehijā, Grieķijā, Horvātijā, Igaunijā, Kiprā, Latvijā, Lietuvā, Maltā, Polijā,

Portugālē, Rumānijā, Slovākijā, Slovēnijā un Ungārijā. Līdz 2020.gada maijam Aktīvo iedzīvotāju fondu savu darbu ir sākuši 13 valstis (izņemot Kipru un Ungāriju). Aktīvo iedzīvotāju fondu Latvijā administrē sešu NVO apvienība: Latvijas Pilsoniskās aliante, Latvijas Lauku forums, Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs, Kurzemes NVO centrs, Valmieras novada fonds un Zemgales NVO atbalsta centrs. Aktīvo iedzīvotāju fondu darbības mērķis visās valstīs ir pilsoniskās sabiedrības un iedzīvotāju līdzdalības stiprināšana un mazaizsargāto iedzīvotāju grupu spēju vairošana.

Ritineitis" aicina sadarboties

Biedrība "Ritineitis" aicina Viļakas, Balvu, Baltinavas, Rugāju un Kārsavas novadu biedrības uz sadarbību Ziemeļlatgales NVO platformas izveidē un darbības nodrošināšanā. Strādāsim pie NVO stratēģijas 2021.-2025.gadam, kurā definēti prioritārie virzieni, pasākumi un plānotie rezultāti; veidosim kopīgu vīziju un veicamo pasākumu sadalījumu starp platformas NVO, ķemot vērā katras organizācijas specifisko pieredzi, kompetences un resursus; notiks dialogi ar novadu pašvaldībām, tostarp kopīgu iniciatīvu, pasākumu un projektu īstenošana; regulāras tikšanās ar novadu iedzīvotājiem vajadzību apzināšanai un situācijas kartēšanai; platformas NVO resursu mērķtiecīga papildināšana, plānojot un īstenojot dažādus kopīgus pasākumus un projektus.

Projekta ietvaros tika veikta Ziemeļlatgales NVO aptauja ar mērķi iizzināt biedrību galvenos darbības virzienus, diapozīnu vietējā, valstiskā un starptautiskā līmeni, saprast to gatavību darboties NVO platformas izveidē un citās projekta realizācijas ietvaros paredzētajās aktivitātēs, iegūt jaunas zināšanas. Vairāk kā divdesmit organizācijas jau ir izteikušas vēlēšanos un gatavību strādāt pie kopīgas NVO platformas izveides.

Iedzīvotāju iniciatīvas aktīvai līdzdarbībai

Plānoti pasākumi līdzdarbībai un pilsoniskai aktivitātei, kas būs vērsti uz novada lielāko apdzīvoto vietu (ciemu) un to apkaimju iedzīvotāju aktivizēšanu, kā arī iespēju iepazīt Balvu novada potenciālu un aktivitās NVO, kā arī neformālās kopienas blakus novadu iedzīvotājiem. Balvu novadā pieci pasākumi - "No Ičas stāsta līdz Lāčadārza leģendai", Viļakas novadā - 2 pasākumi "No Marienauzenas dārgumiem līdz pierobežai" un pa vienam pasākumam - Rugāju novadā "Vārnienas upes 7 tiltu aicinājums", Baltinavas novadā "Ontans i Anne diskutē par pilsonisko sabiedrību".

Šajos pasākumos plānota diskusija, brīvais mikrofons, ideju banka un viesu uzstāšanās, kā uzdevums ir iedrošināt iedzīvotājus izteikt aktuālas vajadzības, priekšlikumus un projektu vai pasākumu idejas, ko īstenos iedzīvotāji ar šī projekta atbalstu.

Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu 2014.-2021.gadam Aktīvo iedzīvotāju fonda Latvijā, programmas "Demokrātijas kultūra". Biedrības "RITINEITIS" projekts "Iepazīsti sevi Ziemeļlatgalē" (Nr. AIF/2020/SDK/35).

Informatīvā kampaņa "Demokrātija un kultūra"

Informatīvā kampaņa "Demokrātija un kultūra" būs vienas dienas seminārs katrā novadā, kurā piedalīsies pārstāvji no Latvijas Pilsoniskās aliāns un NVO no tuvām un tālām apkaimēm. Kampaņas formāts būs informatīvā telts, kas piedāvās gan informatīvus materiālus, gan sarunas par demokrātijas tematiku, tostarp izspēlējot dažadas spēles ar iespēju saņemt veicināšanas balvas. Pasākumi tiks pielāgoti vietējo pasākumu norisei, lai piesaistītu iespējami plašu mērķauditoriju.

Kampaņas kopuma mērķis būs sniegt iedzīvotājiem, jo īpaši jauniešiem un ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, jaunas zināšanas par demokrātijas principiem, to būtiskumu un pielietojumu vietējā līmenī. Šobrīd jau ir notikusi tikšanās ar Balvu novada pašvaldības Uzņēmējdarbības konsultatīvās padomes pārstāvjiem par iespējām veidot sadarbību un sniegt mentora atbalstu, kad uzņēmējs kļūst par labas gribas vēstnesi un konsultē NVO, kā tiem kļūt par pakalpojumu sniedzējiem un veiksmīgāk piesaistīt finansējumu. To varētu saukt arī par iespēju tirgu, kur notiku kontaktu dibināšana un savstarpējo iespēju izzināšana.

Ziemeļlatgales NVO ikgadējs pasākums "Sprēslīca"

Projekta darbības laikā paredzēti trīs Ziemeļlatgales NVO ikgadējie pasākumi "Sprēslīca". Pasākuma ideja ir populārizēt, iepazīstināt un aktivizēt Ziemeļlatgales biedrību darbību, aktivitāti un atpazīstamību, kā arī saņemt novērtējumu un saturīgi pavadit brīvo laiku. Šobrīd tiek izstrādāts konkursa nolikums, izvirzot nominācijas, sagatavots scenārijs, lai pēc ārkārtas situācijas beigām varētu tikties pirmajā NVO ballē "Sprēslīca". Katrā nominācijā biedrība kā balvu saņems amatnieku darinātu SPRĒSLĪCU ar aizsargzīmēm - šo darbarīku ir viegli salīdzināt ar biedrību darbību un ieguldījumu katras pašvaldības un kopienas attīstībā un pilsoniskās sabiedrības iniciatīvu stiprināšanā. Sprēslīca ir vērpjamā ratiņa skaistākā un nozīmīgākā detaļa. Tas ir kā karogs un katra vērpēja lepnums, tāpēc amatnieki tajās iegriezuši rakstu zīmes, dažādus simbolus. Nevalstisko organizāciju darbība tiek pamanīta un to viedoklis - uzklasīts.

Pilsoniskās izglītības pasākumu cikls "Par un ap demokrātiju"

2021.gada 4.februārī no 15.00 līdz 17.00 ar apmācībām "Digitālo riku lietošanas apguve" tiek uzsākts pilsoniskās izglītības pasākumu cikls "Par un ap demokrātiju". Šoreiz apgušim, kā organizēt videokonferences, iepazīstināsim ar programmām un iespējām attālinātai sazinai - Zoom, Jitsi, BigBlueButton, Webex, Microsoft Teams un citām. Pasniedzējs GUNTIS LAICĀNS, pieslēgšanās interneta adresē: <https://meet.jit.si/azote>

Turpmāk apmācību ciklā "Par un ap demokrātiju" būs iespēja apgūt šādas tēmas: Pilsoniskā līdzdalība kopienās, Latvijas un starptautiskā līmenī; Līdzdalības un līderības prasmju attīstīšana; Starpkultūru komunikācijas prasmes u.c. Apmācību ciklā tiks iekļautas arī tēmas, kas paaugstinās iedzīvotāju motivāciju: Izdegšanas sindroms; Komunikācijas prasmes; Saskarsme; Prezentācijas prasmes; Lēmumu pieņemšana; Laika plānošana.

Aicina biedrības būt aktīvām un piedalīties visās aktivitātēs!

Projekta vadītāja MARUTA CASTROVA, tālrinus 26162614, vairāk par projektu: www.ritineitis.lv/aif

Raksts publicēts ar Islandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas atbalstu caur EEZ un Norvēģijas grantu programmu "Aktīvo iedzīvotāju fonds". Par publikācijas saturu atbild biedrība "RITINEITIS"

* Apmaksāts

Lappusi sagatavoja Z.Logina